

prakticum

**vorming voor
hulpverleners**

Nieuwe Autoriteit & Geweldloos Verzet

NA en GV probeert een antwoord te geven op volgende vraag

“Hoe kunnen we met die conflicten omgaan, zodat we vooral de positieve krachten in mensen (ouders én kinderen) mobiliseren en daardoor de-escalerend in plaats van escalerend reageren”

E. Wiebenga

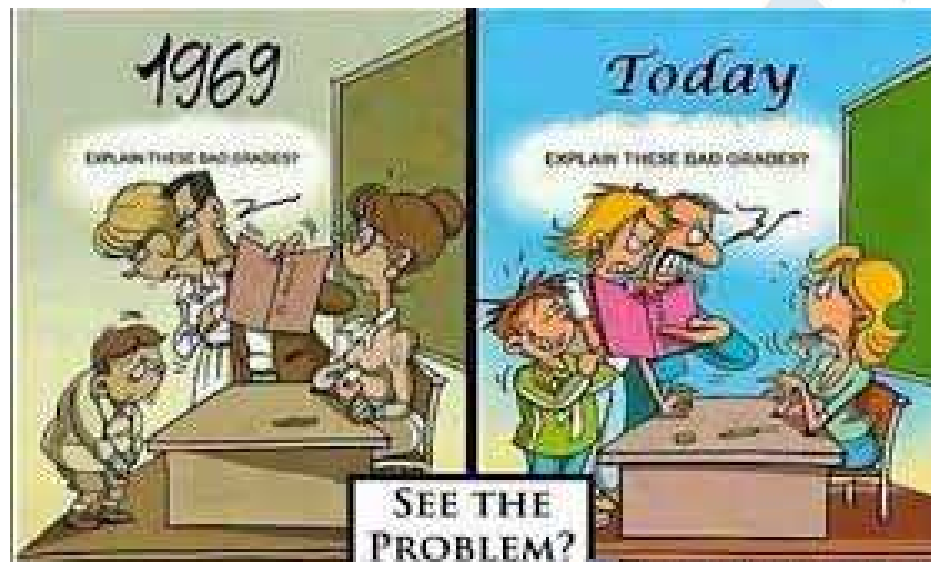
Wat gaan we doen?

- escalaties doen stoppen
 - escalaties worden vervangen door eenzijdige acties
 - besef: fouten maken mag, je kunt ze herstellen.
 - winnen hoeft niet, volhouden wel
 - smeed het ijzer als het koud is
 - **ik** word vervangen door **wij**
-

van Oude naar Nieuwe Autoriteit...

Nood aan NA?

Voorbeeld

Escalatieprocessen

Complementaire escalaties

(toegevende)

- ouders geven toe voor de lieve vrede
- toegevingen leiden tot verhoging eisen / bedreiging / extremer gedrag
- toegeeflijke houding over hele linie, soms uit angst (instorten, weglopen, zelfmoord)

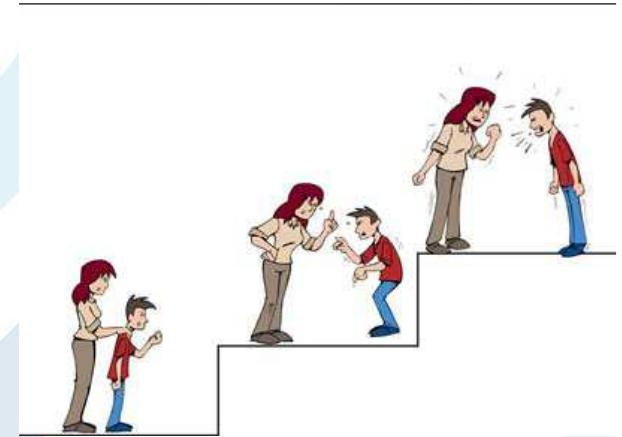

Symmetrische escalaties

(gezamenlijke)

- vijandigheid creëert vijandigheid
- escalatie van vijandigheid

Escalatie

Moeder: 'Je gaat nu niet, eerst maakt ge uw huiswerk'

Kind: 'Ma, ik ga naar Peter'

Kind: 'Niks van, ik ga nu naar Peter, wij hebben afgesproken'

Kind: 'Ach laat me toch gerust. Stomme koe!'
(knalt deur dicht en vertrekt)

Moeder: 'Gij gaat nergens heen vooraleer uw huiswerk af is'

NA

controle en gehoorzaamheid van het kind vervangen door **controle van jezelf**

- controle over mijn kind = illusie
- controle over mezelf = haalbaar
- boodschap: ik heb de plicht..., ik ben een autoriteitsfiguur met verantwoordelijkheden en taken
- omgeving wordt veranderd, kind heeft keuze

NA

Leiden tot vijf **principes**

- **Aanwezigheid** ipv controle
- **Opbouwen van sociaal netwerk** ipv alleen heerschappij
- **Autonomie** ipv gehoorzaamheid
- **Vastberadenheid** ipv resultaat
- **Flexibiliteit** ipv uniformiteit

NA

Krijgt vorm vanuit een **BASISHOUDING**

- Zelfcontrole
- Aanwezige autoriteitsfiguur
- Waakzame zorg
- Steun zoeken
- Behoeften kind staan voorop
- Volharding
- Uitstel
- Herstel

Waakzame zorg

Drie niveaus

1. Aandacht hebben	open dialoog
2. Aanwezigheid	gerichte vraagstelling
3. Bescherming	eenzijdige stappen, geen ruimte voor onderhandeling

Wisselwerking tussen de drie niveaus. Het hoort bij hun taken dat kinderen experimenteren. Hun antwoorden kunnen dan ook geruststellen.

Herstel

Doel = kinderen aanleren dat je ook iets kan herstellen als iets fout is gelopen

- autoriteitsfiguur neemt initiatief
- liefst in dialoog met het kind
- desnoods in plaats van het kind
- herstel mag leuk zijn
- zonder maatpatroon
- versterkt verantwoordelijkheid en zelfwaardegevoel

GV

- wordt ingezet in een situatie waar er geen communicatie meer mogelijk is
- de situatie wordt door de autoriteitsfiguren (of één ervan) als onhoudbaar ervaren, niets wat ze doen werkt en er is een uiterst zorgwekkende situatie ontstaan
- het geweld escaleert en dit escalatieproces is op geen enkele manier te stoppen
- zorgfiguren hebben geen zicht meer op wat de jongere doet, waar de jongere is, met welke figuren hij/zij omgaat
- ouders/zorgfiguren maken zich ernstige zorgen

GV

Methodische stappen

- drie mandjes
- netwerkactivering
- aankondiging
- sit in
- herstel
- verzoeningsacties

Drie mandjes

Drie mandjes

Drie mandjes

aankondiging

In een **aankondiging** brengen de **zorgfiguren** één of twee gedragingen naar voren die zij als onaanvaardbaar markeren

Ze schrijven deze aankondiging letterlijk op papier

Er zijn **twee aspecten** belangrijk: er moet duidelijk in omschreven worden welk gedrag onaanvaardbaar is en de betrokkenheid die de zorgfiguren hebben met betrekking tot dit gedrag moet helder uitgelegd worden

Zorgfiguren leggen ook uit dat ze handelen vanuit hun **verantwoordelijkheid** om dit probleem aan te pakken en als onaanvaardbaar te markeren, maw het is hun verantwoordelijk om op te treden

SMS / sit in

- De zorgfiguren begeven zich in de kamer van het kind/jongere, onaangekondigd en lezen hun aankondiging voor aan de jongere. Na het voorlezen geven ze deze geschreven aankondiging ook af aan de jongere (dit is een essentieel onderdeel)
 - Ze besluiten het probleem bij de jongere te leggen door te stellen dat ze in de kamer blijven zitten tot de jongere een suggestie doet om met de gestelde problemen aan de slag te gaan
 - Hierna komt het moeilijkste deel nl. dat de zorgfiguren zwijgen en wachten tot de jongere met een suggestie komt die als aanvaardbaar wordt ervaren
-

verzoeningsgebaren

staan naast al het vorige

zegt iets over de relatie:
onvoorwaardelijke uitingen van liefde en
zorg

kunnen in moeilijke periodes een
moment van rust creëren